

е) Робота з прогнозом погоди (випереджаюче завдання)

- Користуючись Інтернет ресурсами, вам потрібно було вписати прогноз погоди на сьогоднішній день у м. Тернополі. Використовуючи свої записи, скажіть:

- Якою буде погода ввечері?
- Яка погода буде о 12 годині?
- Яка погода зараз (зранку)?

Ми бачимо, що у різні дні погода була різною, навіть на протязі дня погода відрізнялася, а тому можемо сказати, що погода змінюється з часом, це третя істотна ознака погоди.

Узагальнення і словесне визначення суті поняття, позначення його відповідним терміном

Можна підвести учнів до того, щоб вони самостійно дали визначення поняття «погода», скориставшись при цьому схемою, складеною на попередньому етапі. Це допоможе осмислити суть поняття. Таким чином формулюється визначення: «погода – це стан нижнього шару атмосфери, в даному місці, і в даний час».

Введення сформованого поняття у систему географічних знань.

Поняття вважається сформованим, якщо учень може вільно оперувати ним. Наприклад:

- Що таке погода?
- Що впливає на зміну погоди?
- Яка погода переважає на нашій місцевості влітку? та ін..

Висновки: поняття трактується як одна з вищих форм мислення, як спосіб існування людських знань. «Географічне поняття», як і «поняття», загалом, ми теж можемо трактувати як вид теоретичних знань.

Формування поняття це складний поетапний процес, який вимагає зусиль як з боку учнів, так і з боку вчителя, можна зазначити, що для глибшого розуміння будь-якого поняття треба виділяти його суттєві ознаки (що є також умовою успішного формування і географічного поняття), а також знати сам шлях утворення поняття, який виражається через послідовність певних логічних операцій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бабешко О.О. Методика навчання географії : посібник [для вчителів і студентів-географів педуніверситетів] / О.О. Бабешко – Умань : АЛМІ, 2005. – 263 с.
2. Варакута О. М. Шкільна географія та методика її навчання (курс лекцій): навч. посіб. Переробл. і доповн. /О. М. Варакута – Тернопіль: Тайп, 2014. – 180 с.
3. Воловик В.І. Вступ до філософії: навч. посібник /В.І. Воловик. – Запоріжжя: Просвіта, 2000. – 624 с.
4. Загальна методика навчання географії: Підручник / О.М. Топузов, В.М. Самойленко, Л.П. Вішнікіна. – К.: ДНВП «Картографія», 2012. – 512 с.
5. Кобернік С.Г. та ін. Методика викладання географії в школі : Навчально- методичний посібник / С.Г. Кобернік. – К. : Стафед – 2, 2000. – 320 с.
6. Ольга Варакута Формування географічних понять як спеціально організований процес //Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка .-2002 .- №8.- С.62-64
7. Основи психології: підручник / Ю. Л. Трофімов, В. М. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 3-є вид., стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
8. Шипович Є.Й. Методика викладання географії: Навчальний посібник для студентів географічних факультетів університетів / Є.Й. Шипович. – К.: Вища школа, 1981. –174с.
9. Книга. Логіка - Жеребкін В.Є. [електронний ресурс]: <http://pidruchniki.wse>

Гладиш С.

науковий керівник – Царик П. Л.

ПРИРОДНО РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Актуальність дослідження: Розвиток туристично-рекреаційної галузі для багатьох розвинених країн є одним з основних джерел наповнення бюджету. Такою вона повинна стати і для України, що розташована на перехресті стратегічно важливих транспортних шляхів у центрі Європи, має для розвитку туристичної сфери сприятливі природні умови, значний

культурно-історичний потенціал, необхідні людські та матеріальні ресурси, однак значно відстає від європейських країн за рівнем сервісу.

Теоретичні і методологічні засади дослідження проблем розвитку рекреаційних і туристичних ресурсів, історичного та географічного краєзнавства висвітлені у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців, однак ще не всі регіони країни охоплені комплексними дослідженнями. Це, зокрема, стосується й Львівської області, де туристично-рекреаційна сфера є одним із стратегічних напрямків соціально-економічного розвитку. З кожним роком потік туристів на Львівщину зростає, тому якість наданих послуг теж повинна змінюватися на краще. Однак туристично-рекреаційна сфера області ще недостатньо вивчена, зокрема детального аналізу потребують такі визначальні чинники, як природні, культурно-історичні та соціально-економічні (інфраструктурні) природно-рекреаційні ресурси.

Об'єктом дослідження є природно-рекреаційні ресурси Львівської області, а **предметом** – закономірності їх розміщення в межах області та використання для потреб туристичної галузі.

Мета дослідження: зібрати та систематизувати відомості про природно – рекреаційні ресурси області, зокрема визначення їх компонентної структури та напрямків використання в туристичній галузі господарства.

Для досягнення мети поставлені такі **завдання:**

- удосконалити методику дослідження туристично-рекреаційних ресурсів Львівської області, насамперед щодо оцінювання пізнавальної цінності туристично-рекреаційних ресурсів;
- дослідити природні, культурно-історичні та соціально-економічні (інфраструктурні) туристично-рекреаційні ресурси області та їх територіальну диференціацію;
- здійснити оцінку та типізувати туристично-рекреаційні ресурси адміністративних районів Львівської області;
- подати пропозиції щодо оптимізації використання туристично-рекреаційних ресурсів.

Виклад основного матеріалу:

В південній частині області розташовані гори, які займають трохи більше 1/5 її території. Вся гірська частина області відноситься до **північного схилу Українських Карпат**, що впливає на багато географічних властивостей цієї території: кліматичні, гідрологічні, ботанічні, ландшафтні [6].

Тут переважають низькогір'я та середньогір'я з абсолютними висотами хребтів 900-1100 м. Максимальної висоти досягає гора Пікуй — найвища точка Львівської області (1408 м), що розташована на полонині Буківська (Букюска) — на межі з Закарпатською областю. Мінімальна висота в межах гір знаходиться в долині р. Вирва, що належить до басейну р. Сян (290 м) при її виході з Карпат.

Значною висотою, великою крутизною схилів, вузькими V-подібними долинами вирізняється частина гір, що має назву **Сколівські Бескиди**. Ці гори можна віднести до середньогірних, вершини тут досягають 1362 м — г. Магура, 1268 м — Парашка, 1265 м — Зелем'янка, а відносні висоти коливаються в межах 500-800 м.

Львівська область розташована у смузі помірно-континентального клімату. Для території області у всі сезони року характерними є швидкі зміни погоди, а разом з тим і різкі зміни метеорологічних показників — температури і вологості повітря, температури ґрунту, напряму і швидкості вітру, кількості опадів, атмосферного тиску.

В Передкарпатті температурні показники відрізняються мало, але зростає вологість повітря. Трохи теплішою є долина р. Дністер. Кількість опадів збільшується з наростанням висот і наближенням до границі з Закарпатською областю і досягає тут 1000 і більше міліметрів за рік.

У гірській частині області беруть початок численні притоки Дністра. Найбільшу довжину в межах Львівської області мають три ріки: Дністер, Стрий, Західний Буг. Ці ж ріки мають і найбільшу площу водозбору, відповідно і найбільші витрати води [1].

Також область багата на бальнеологічні лікувальні ресурси. В зоні поширення мінеральних неспецифічних вод типу "Нафтуса" розташовані курорти Трускавець, Східниця, Верхньосіневідненське родовище і близько 40 інших проявів джерел "Нафтуса" із загальними розвіданими і прогнозними ресурсами понад 5000 м / добу.

На базі мінеральних сульфатних вод функціонують курорти Великий Любін, Немирів, Шкло. Загальні та прогнози запаси даного типу вод сягають декількох тисяч м / добу. В даний час використовується лише приблизно 250 м / добу.

Найбільш відомі родовища мінеральних вод без специфічних компонентів і властивостей розташовані в смт. Олесько, с. Балучині, с. Новому Милятині, с. Солуки.

Лікувальні торф'яні грязі Львівщини, представлені Немирівським, Велико-Любинський, Моршинським родовищами і родовищем Шкло із загальними запасами 462 тис.місць, повністю забезпечують теперішні і перспективні потреби функціонування на їх базі санаторно-курортних закладів[3].

На Львівщині розташоване найбільше в Україні родовище озокериту - Бориславське. Прояви озокериту також в смт. Стара Сіль.

Цікавий у науковому відношенні геологічний резерват Камінь Сокіл, розташований на лівому березі Дністра біля села Бусовисько Старосамбірського району. Тут охороняються мальовничі скелі-останці.

Історико-геологічне значення мають скелі-останці в селі Уричі. Мальовничу панораму утворюють три скельні групи - Гострий Камінь, Камінь і Жолоб. Видовбані печери, колодязь, залишки оборонних стін свідчать про те, що тут могла бути своєрідна фортеця оборонного поселення Тустань.

На східному кордоні Львівської та Закарпатської областей відомий цікавий ботаніко-геоморфологічний заповідник Пікуй (1405м). Охороні підлягають звітлі скелі, кам'яні осипи з рідкісною скельною флорою, зарості зеленої вільхи.

Підсумовуючи все вище сказане, доцільно буде зазначити, що, незважаючи на виснаження природно-ресурсної бази Львівської області внаслідок її несистемної експлуатації у минулому, вона становить матеріальний добробут господарського розвитку регіону. Таким чином, природно рекреаційний потенціал області досить великий, проте використовується він далеко неефективно. Особливо це стосується бальнеологічних ресурсів, навіть в Трускавці використовуються на 50%, в інших курортах - на 2-10%. Лікувальні мінеральні води інших родовищ в кращому випадку використовуються для розливу (Солуки, Олесько, Надбужанська та інші) [6].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методи аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К. :Видавничо поліграфічний центр “Київський університет”, 2001. – 395 с.
2. Концепція розвитку санаторно-курортної сфери, туризму і відпочинку у Львівській області. - Львів, 2002. - 43 с.
3. Курортні ресурси України. – К. :ЗАТ “Укрпрофоздоровниця”:Тамед, 1999. – 314с.
4. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. У 3-х частинах: Підручник. - К.: ВД "К. - М.Академія" - Чернівці: Зелена Буковина, 1999. - 568 с.
5. Рутинський М.Й. Географічний туризм України. Навч. метод. Посібник / М.Й. Рутинський – Київ, 2004. – 159 с.
6. Тимчишин Я. Подорожі по Львівщині. Краєзнавчий нарис./ Я. Тимчишин, М.Савка. Видавництво «Каменярь». Львів – 1967. – 383 с.

Гуд Ю.

Науковий керівник – Заставецька О.В

ТУРИСТИЧНО - РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ КОВЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ, ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Актуальність дослідження. Розвиток туристично-рекреаційної галузі відіграє важливу роль у соціально - економічному розвитку Ковельського району Волинської області. Район володіє значним природно-рекреаційним та культурно-історичним потенціалом, який є передумовою успішного функціонування туристично - рекреаційної галузі.

Теоретичні і методологічні засади дослідження проблем розвитку рекреаційних і туристичних ресурсів у регіонах України висвітлені у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців (О.Бейдик, В.Павлов, Л.Черчик, К.Дударчук, В.Кифяк), однак ще не всі